

© MARCEL BEKKEN

ECONOMISCHE SITUATIE IN DE PLUIMVEEHOUDERIJ

De barometer pluimveehouderij geeft een zicht op de actuele economische situatie in de Vlaamse pluimveesector en blikt terug op het verleden. Zowel de leg- als de braadkippensector komen aan bod. – Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

Cashflowbenadering

Om de economische situatie van een bedrijf of een sector in kaart te brengen, is de cashflow de aangewezen parameter. Eenvoudig gesteld is cashflow het verschil tussen de binnenkomende geldstromen en de geldstromen die het bedrijf verta-
ten. Of, met andere woorden, hoe het met de kas of de geldbeugel is gesteld. De Nederlandse vertaling van cashflow is dan ook 'kasstroom'. Cashflow mag niet worden verward met winst. Winst heeft te maken met de kosten en de opbrengsten. Bij cashflow gaat het om de werkelijke

inkomsten en uitgaven. Daarom wordt de cashflow wel eens de bedrijfseconomi-
sche indicator van het gezond boerenver-
stand genoemd.

Voor de duidelijkheid wordt in dit artikel de cashflow uitgedrukt per afgeleverde braadkip en per leghen. Alle vermelde prijzen zijn exclusief btw. De cijfers zijn voornamelijk bedoeld om de globale economische situatie van de Vlaamse pluimveesector in kaart te brengen, ongeacht de structuur, de prestaties en het al of niet onder contract produceren van de individuele bedrijven.

De weergegeven cijfers zijn dan ook met de nodige omzichtigheid te interpreteren op individueel bedrijfsniveau, omdat het gemiddelde bedrijf nu eenmaal niet bestaat. Elk bedrijf heeft zijn specifieke

.....
Er bestaat een duidelijk
verband tussen de
braadkippen- en de
voederprijzen.
.....

structuur, eigen technische en bedrijfs-
economische resultaten die onderling
sterk kunnen verschillen en afwijken van
het gemiddelde. Bovendien wordt er,
zeker in de legsector, vaak onder een of
andere vorm van contract geproduceerd.

Welke inkomsten en uitgaven worden in rekening gebracht?

Voor de braadkippenproductie zijn de inkomsten het resultaat van de afgele-
verde braadkippen. De uitgaven hebben

OOK VOOR ANDERE SECTOREN

Elk kwartaal maken we deze analyse voor een andere sector uit de intensieve veehouderij. In *Management&Techniek 2* van eind januari werd de varkenshoude-
rij belicht. Naast het voorliggend artikel over de pluimveehouderij, komen dit
jaar ook nog de melkvee- en vleesveehouderij aan bod. Telkens wordt de
analyse op dezelfde manier opgebouwd, met als uitgangspunt een standaard-
bedrijf met gemiddelde technische en economische resultaten. Op deze manier
krijgen we een beeld van de economische situatie van de sector.

betrekking op de aankoop van eendagskuikens, voeders en alle overige toegerekende uitgaven (elektriciteit, verwarming, gezondheidszorg, strooisel, vangloon, ...). Vooral de verkoopprijzen van de afgezette braadkippen en de voederprijzen zijn bepalend voor het resultaat. Er wordt in het model rekening gehouden met een tarwebijmenging van 25 tot 35%. Voor de legkippenproductie zijn de inkomsten afkomstig uit de verkoop van de geleverde eieren en de soepkippen. De uitgaven hebben betrekking op de aankoop van poeljen en voeders, samen met alle overige toegerekende uitgaven. Vooral de opbrengstprijzen van de eieren en de aankooprijzen van het voeder bepalen het resultaat.

Wegens de grote variatie tussen de bedrijven onderling, zijn de mestafzetkosten en de leninglasten niet opgenomen in de berekende cashflows. Met andere woorden, in de berekende cashflow moeten nog de mestafzetkosten (of -opbrengsten) en de leninglasten (kapitaalaflossingen en interesten) verrekend worden om te komen tot de 'beschikbare cashflow'. Dit is wat er werkelijk verdient is.

De prijzen die worden gehanteerd, zijn de op dat moment geldende braadkippen-, eendagkuikens-, poeljen-, eier- en voe-

Tabel 1 Gehanteerde parameters voor de cashflowberekening braadkippenproductie

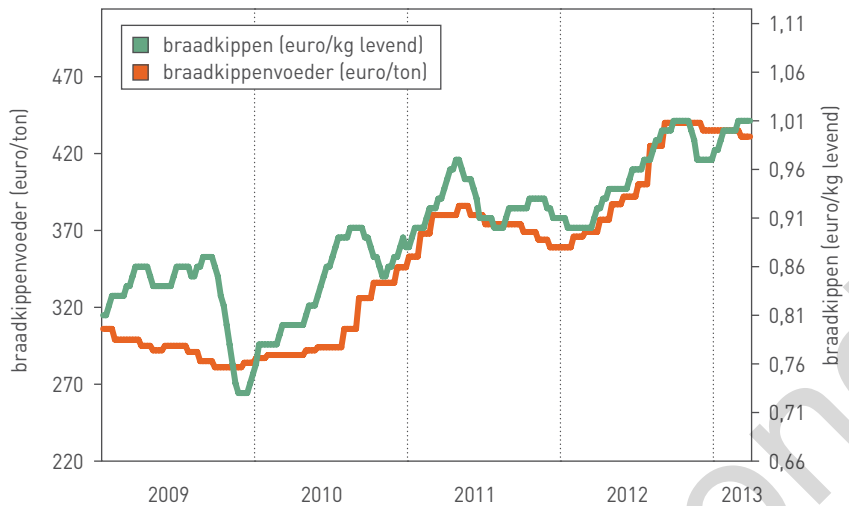
Aantal braadkippenplaatsen	80.000
Gemiddeld netto aflevergewicht	2,4 kg
Netto voederconversie	1,62
Uitvalpercentage	3,50%
Aantal kippen/m ²	21
Aantal ronden per jaar	7,4

Tabel 2 Gehanteerde parameters voor de cashflowberekening legkippenproductie

	Volière	Verrijkte kooi
Aantal legkippenplaatsen	60.000	120.000
Eierproductie per opgezette hen	20 kg	21 kg
Netto voederconversie (bij opzet op 18 weken)	2,25	2,1
Duur legronde inclusief leegstand	14 maanden	

derprijzen, waarbij rekening gehouden wordt met de gangbare toeslagen en kortingen.

Voor de technische parameters wordt uitgegaan van cijfers die als gemiddeld voor de Vlaamse gespecialiseerde pluimveehouderij beschouwd mogen worden (tabel 1 en 2).

Figuur 1 Prijzevolutie (2009-2013) braadkippen en voeder – Bron: Deinze, inclusief Belplumetoeslag en basisprijzen Aveve Veevoeding

Figuur 2 Evolutie (2009 – 2013) van de cashflow per afgeleverde braadkip per jaar, weergegeven per kwartaal (staafjes) en op jaarbasis (horizontale lijn) - Bron: KBC

Analyse braadkippenhouderij

In figuur 1 wordt voor de braadkippensector een overzicht gegeven van de evolutie van de braadkippenprijs (Deinze, inclusief Belplumetoeslag) en de voederprijs (basisprijzen Aveve). Deze prijzen zijn exclusief btw, kortingen en toeslagen. In figuur 2 wordt de evolutie per kwartaal van de cashflow per afgeleverde braadkip weergegeven voor de periode 2009 tot en met het eerste kwartaal van 2013. Het betreft de cashflow exclusief mestafzetkosten en leninglasten, rekening houdend met de boven vermelde sectorgemiddelde parameters. De cashflow op een individueel bedrijf kan hiervan afwijken, onder andere als gevolg van betere of slechtere technische prestaties en de betaalde of ontvangen prijzen.

Voor de braadkippenhouderij waren 2011 en 2012 magere jaren. Voornamelijk de sterk gestegen voederprijzen vanaf het vierde kwartaal van 2010 gooiden roet in

het eten, ondanks de behoorlijke opbrengstprijzen voor braadkippen. Cashflows beneden het gemiddelde sinds eind 2010 zijn het resultaat.

Voor 2013 worden voor het tweede en derde kwartaal beperkt hogere cashflows verwacht. Dit voor zover de vooruitzichten kloppen dat de voederprijzen in de loop van 2013 in beperkte mate zullen dalen, in combinatie met de seizoensaan-trekkende braadkippenprijzen in het tweede en derde kwartaal.

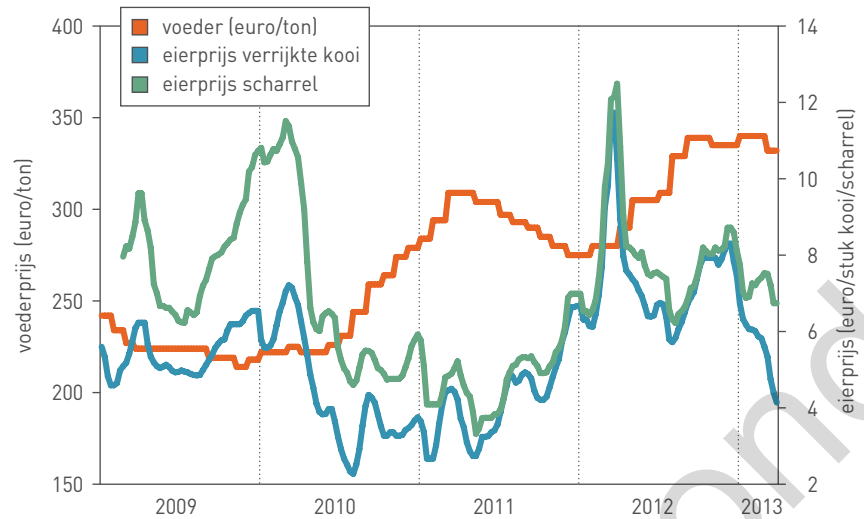
Opvallend is, zoals blijkt uit figuur 1, dat er een duidelijk verband bestaat tussen de braadkippen- en de voederprijzen. Over de periode 2009 tot en met het eerste kwartaal van 2013 bedraagt de correlatie tussen de braadkippenprijs en de voederprijs 92%. Met andere woorden, de prijzen van braadkippen en voeder evolueren in dezelfde richting en zijn sterk aan elkaar gekoppeld. Betekent dit dat hogere veevoederprijzen resulteren in

een lager braadkippenaanbod en dus hogere prijzen? Op korte termijn is dit niet te verwachten en dit blijkt ook niet uit de slachtcijfers. Of moeten we hieruit besluiten dat de braadkippenprijs in grote mate bepaald wordt door de kostprijs...?

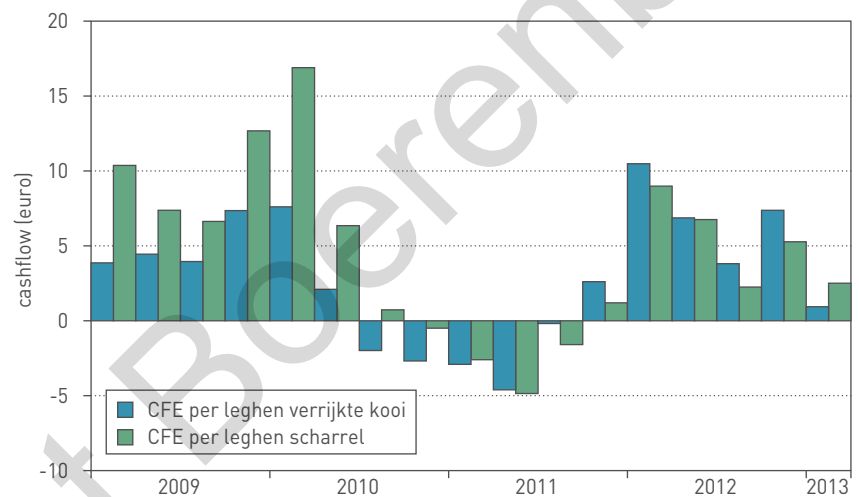
Analyse legkippenhouderij

In figuur 3 wordt voor de legkippenhouderij een overzicht gegeven van de evolutie van de eierprijzen (Kruishouten 62,5 g) voor bruine kooi- en scharreleieren als belangrijkste inkomstenpost en de prijs voor legkippenvoeder (basisprijs Aveve), de belangrijkste uitgavenpost. Deze prijzen zijn exclusief btw, kortingen en toeslagen. In figuur 4 wordt de evolutie van de cashflow per leggen voor verrijkte-kooi- en scharrelproductie weergegeven voor de periode 2009 tot en met het eerste kwartaal van 2013. Het betreft de cashflow per leggen en per jaar, exclusief mestafzetkosten en leninglasten, rekening houdend met de boven vermelde sectorgemiddelde parameters (tabel 2). Let wel dat de cashflow op een individueel bedrijf sterk hiervan kan afwijken door betere of slechtere technische en bedrijfseconomische resultaten. Bovendien wordt het overgrote deel van de legkippen op contract gehouden, wat heel andere resultaten kan opleveren.

In de legpluimveehouderij zien we een grote variatie van de cashflows over de tijd. Dit is vooral het resultaat van de sterke schommelingen van de eierprijzen in combinatie met de sterk gestegen voederprijzen vanaf midden 2010. Vanaf de tweede helft van 2010 en het volledige jaar 2011 zien we zowel voor kooi- als voor scharrelproductie zeer beperkte tot negatieve cashflows. Het jaar 2012 was dan weer uitzonderlijk goed, vooral voor de verrijktekooiproductie. Opvallend in

Figuur 3 Prijzevolutie bruine eieren (kooi en scharrel) en voeder 2009-2013 – Bron: Kruishouten 62,5 g en basisprijzen Aveve Veevoeding

Figuur 4 Evolutie per kwartaal van de cashflow per leggen (2009 – 2013) op jaarbasis voor verrijkte kooi en scharrel - Bron: KBC

2012 was het zeer kleine prijsverschil tussen kooi- en scharreleieren (gemiddeld 56 cent per 100 eieren).

2013 dient zich weinig rooskleurig aan door dalende eierprijzen en voederkosten die op een hoog niveau stabiliseren. De sterk schommelende eierprijzen van de laatste jaren zijn voor een groot deel het resultaat van de omzetting van de Europese legghennenrichtlijn. De versnelde omzetting in Duitsland veroorzaakte een eerste prijzenpiek eind 2009, begin 2010. Een tweede piek in 2012 was het gevolg van de omschakeling van de klassieke kooihuisvesting naar alternatieve systemen in de rest van Europa, met een lager eieraanbod als resultaat. Ondertussen is de productiecapaciteit opnieuw op peil, met een groot aanbod als gevolg. Of hoe een Europese dierenwelzijnsmaatregel de rendabiliteit van een sector zeer sterk kan bepalen. ■

2013 dient zich weinig rooskleurig aan door dalende eierprijzen en voederkosten die op een hoog niveau stabiliseren.